

Poznámka: pokračovanie – 1 POSVP 2021 obce

ČASŤ II.

PRÍPRAVA OBYVATEĽSTVA NA SEBAOCHRANU A VZÁJOMNÚ POMOC (POSVP) 2021

Téma: ZÁSADY SPRÁVANIA SA PRI ŽIVELNÝCH POHROMÁCH

Podľa prílohy č.1 vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z.z.
o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác
a organizovaní jednotiek civilnej ochrany

Živelné pohromy sú najmä:

- povodne a záplavy

- krupobitia

- následky víchrice

- zosuvy pôdy

- snehové kalamity a lavíny

- rozsiahle námrazy

- zemetrasenia

Na území okresov:

Galanta a Šaľa, najčastejšie možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí:

viator (výchrice), teplotné extrémny (horúčavy, mrazy), búrky a privalové dažde (krupobitie), povodne a záplavy, inverzia, hmly, snehové kalamity, námrazy a poľadovice, lesné požiare, požiare a výbuchy vo výrobných podnikoch vyplývajúce z povahy ich činnosti, vznik chorôb a epidémií (ochorenia ľudí a zvierat).

Povodne a záplavy môžu vzniknúť:

Galanta: v okolí riek a riečok - Váh, Čierna voda, Malý Dunaj, Salibský Dudváh, Gidra

Šaľa: je chránený systémom hrádzí a tak je pravdepodobnosť vzniku povodní a záplav z riek Váh a Dudváh veľmi malá.

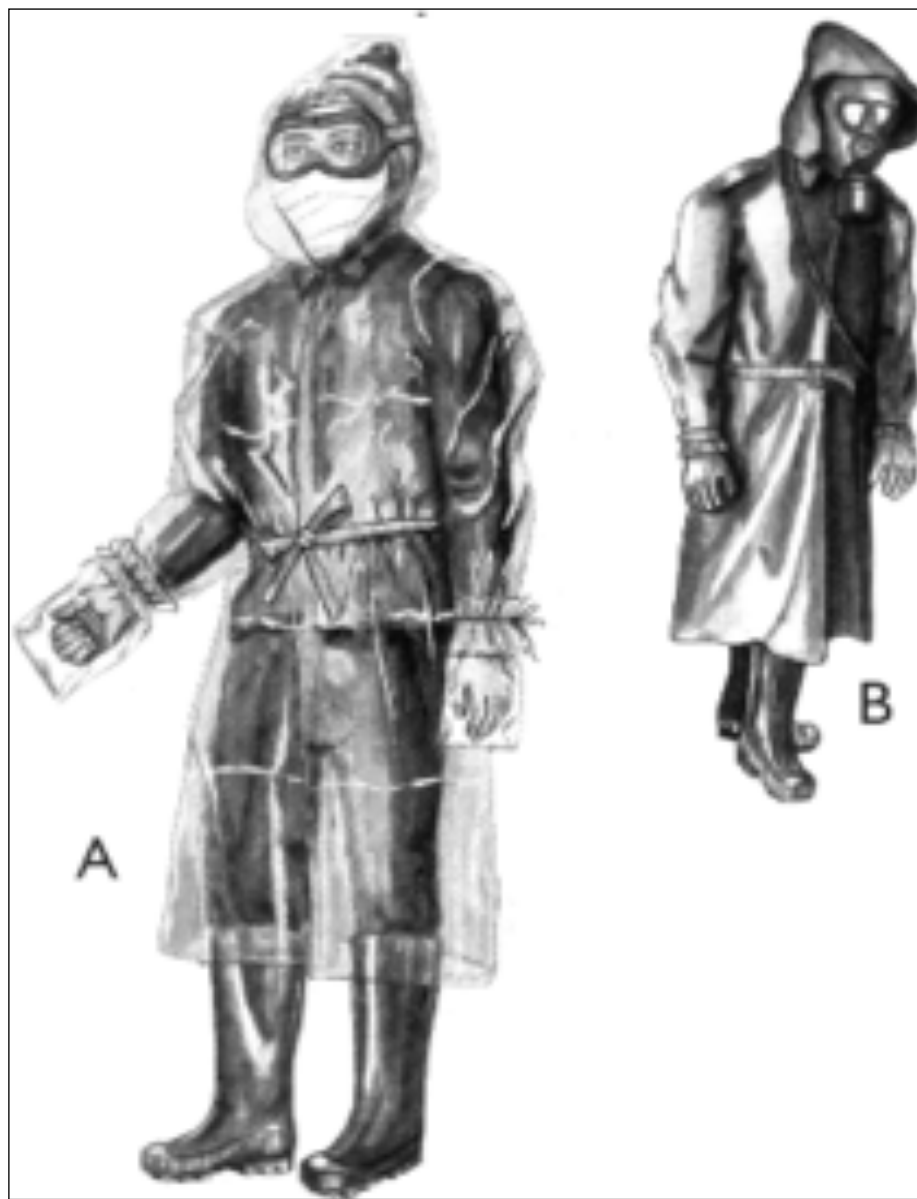
Územie postihnuté účinkami živeľnej pohromy je charakterizované:

1. postihnutím veľkého počtu osôb ktoré sú bez prístrešia a základných životných potrieb, šokované, zranené alebo usmrtené,
2. zničením a poškodením budov, priemyselných objektov, mostov, narušením dopravy, zničením kultúrnych pamiatok a chránených prírodných útvarov,
3. miestnymi a plošnými závalmi ulíc, poškodením pozemných komunikácií,
4. poškodením rozvodných sietí a ich zariadení,
5. vznikom požiarov,
6. zatopením objektov a zaplavením rozsiahlych území,
7. postihnutím veľkého počtu zvierat, zničením a narušením porastov, lesov a pôdy,
8. zhoršením hygienických podmienok, vznikom a šírením infekčných ochorení,
9. celkovým narušením života, životného prostredia a obmedzením výroby.

Ak nie sú k dispozícii špeciálne prostriedky individuálnej ochrany (PIO), je nevyhnutné použiť *prostriedky improvizovanej ochrany dýchacích ciest, resp. povrchu tela.*

Improvizované prostriedky sa zhotovujú na ochranu dýchacích ciest, očí a nekrytých častí tela z **bežne dostupných materiálov**, ktoré sú určené len na nevyhnutný čas pri evakuácii alebo na krátkodobý nevyhnutný pohyb vonku.

Osoby informovať o potrebe použitia improvizovanej ochrany v prípade MU – úniku nebezpečných látok.

Zákon 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami

§ 18

Povodňové záchranné práce

(1) **Povodňové záchranné práce** sa vykonávajú na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia

- v čase nebezpečenstva povodne,
- počas povodne,
- a po povodni

na povodňou ohrozených územiach a na povodňou zaplavených územiach.

(2) **Povodňové záchranné práce** riadi obec, okresný úrad alebo okresný úrad v sídle kraja.

Vykonávanie zásahov povodňových záchranných prác riadi OR HaZZ alebo KR HaZZ do času, kým riadenie neprevezme obec, okresný úrad alebo okresný úrad v sídle kraja.

Zákon 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami

Povodňovými záchrannými prácami sú:

- a) hlásna povodňová služba
- b) ochrana a zachraňovanie majetku vrátane prípadného predčasného zberu úrody ohrozenej povodňou,
- c) odsun nebezpečných látok z predpokladaného dosahu záplavy,
- d) provizórne dopravné sprístupnenie oblasti, ktorá bola povodňou odrezaná, vrátane výstavby provizórnych mostných objektov alebo lávok,
- e) ochrana vodných zdrojov a rozvodov pitnej vody, elektrickej energie, plynu a telekomunikačných sietí pred poškodením povodňou,
- f) evakuácia,
- g) dezinfekcia studní, žúmp, obytných priestorov a odvoz a zneškodňovanie uhynutých zvierat a iných odpadov,

Zákon 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami

- h) zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňami,
- i) odstraňovanie naplavenín z domov a z iných objektov, verejných priestranstiev a z komunikácií,
- j) zabezpečovanie poškodených stavieb proti zrúteniu alebo ich asanácia,
- k) iné práce na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia vykonané na príkaz obce, orgánu ochrany pred povodňami počas III. stupňa povodňovej aktivity alebo na príkaz okresného úradu, OÚ v sídle kraja alebo obce počas mimoriadnej situácie.

Povodňové záchranné práce sa začínajú vykonávať od vyhlásenia III. stupňa povodňovej aktivity a sú ukončené do času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity.

***ČINNOSTŮ OBYVATELSTVA
V OBLASTI OHROZENIA
POVODŇAMI A ZÁPLAVAMI***

Čerpanie a vypúšťanie vody zo zaplavených častí budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce

PRED OHROZENÍM POVODŇAMI A ZÁPLAVAMI

- ☐ vytypujte si bezpečné miesto, ktoré nebude zaplavené vodou,
- ☐ hodnotné veci zo suterénov, prízemných priestorov a garáží umiestnite do vyššieho poschodia,
- ☐ pripravte si vrecia s pieskom na utesnenie nízko položených dverí a okien,
- ☐ pripravte si trvanlivé potraviny a pitnú vodu na 2-3 dni,
- ☐ ak ste vlastníkom osobného automobilu, pripravte ho na použitie,
- ☐ pripravte sa na evakuáciu osôb, zvierat,
- ☐ upevnite veci, ktoré by mohla odniesť voda,
- ☐ pripravte si evakuačnú batožinu.

V OBDOBÍ POVODNÍ A ZÁPLAV

- opustite ohrozený priestor,
- netelefonujte, len v prípade tiesňového volania,
- v prípade vyhlásenia evakuácie dodržiajte zásady pre opustenie ohrozeného priestoru, rešpektujte pokyny členov evakuačnej komisie – krízového štábu,
- v prípade časovej tiesne sa okamžite presuňte na vytipované miesto, ktoré nebude zaplavené vodou,
- nešírte paniku a nerozširujte neoverené správy.

PO POVODNIACH A ZÁPLAVÁCH

- ❖ nechajte si skontrolovať stav obydľia (statická narušenosť, obývatel'nosť), rozvody energií (plyn, elektrická energia), stav kanalizácie a rozvod vody,
- ❖ zabezpečte likvidáciu uhynutých zvierat, poškodených potravín, poľnohospodárskych plodín zasiahnutých vodou - riad'te sa pokynmi hygienika,
- ❖ informujte sa o miestach humanitárnej pomoci,
- ❖ kontaktujte príslušné poisťovne ohľadom náhrady škôd.

Postup a náležitosti pre uplatnenie jednorazovej finančnej výpomoci

Fyzická osoba (občan)

Jednorazovú finančnú výpomoc (ďalej len „výpomoc“) **možno** poskytnúť fyzickej osobe, ak v dôsledku mimoriadnej udalosti došlo k poškodeniu alebo zničeniu rodinného domu, bytu alebo iného obydlija vrátane jeho zariadenia (ďalej len „obydlie“), ktoré užívala v čase vzniku mimoriadnej udalosti.

- **Fyzická osoba** (žiadateľ o výpomoc) **predloží obci**, na ktorej území sa obydlie nachádza **písomnú žiadosť do 30 dní od odvolania mimoriadnej situácie**.
- **Prílohou žiadosti** je výpis z listu vlastníctva, kópia listu vlastníctva, kópia nájomnej zmluvy alebo iný doklad, ktorým sa preukazuje užívacie právo k obydliu.

Vzor žiadosti

Titul, meno a priezvisko, trvalý pobyt žiadateľa, tel. kontakt

Adresa obce/mesta

(uvedie sa obec/mesto na ktorej území sa obydlie nachádza)

Vec:

Žiadosť o jednorazovú finančnú výpomoc.

Dolu podpísaný (titul, meno, priezvisko) bytom, (presná adresa trvalého pobytu) týmto žiadam o poskytnutie jednorazovej finančnej výpomoci v zmysle § 28a) zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva, vzhľadom na skutočnosť, že v dôsledku mimoriadnej udalosti – (uviesť konkrétne o akú mimoriadnu udalosť v danom prípade išlo – napr. veternej smršte, povodne a pod.) zo dňa (dátum), došlo k poškodeniu (alebo zničeniu) rodinného domu/bytu/iného obydlia vrátane jeho zariadenia, ktoré som užíval v čase vzniku mimoriadnej udalosti.

Rozsah poškodenia rodinného domu/bytu/iného obydlia a poškodenia zariadenia: (uviesť stručný opis poškodenia)

Odhadovaná výška poškodenia rodinného domu/bytu/iného obydli: (uviesť odhadovanú sumu v EUR)

Odhadovaná výška poškodenia zariadenia: (uviesť odhadovanú sumu v EUR)

Zároveň týmto potvrdzujem, že spĺňam podľa § 28a ods. 4 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva podmienku pre poskytnutie jednorazovej finančnej výpomoci a som:

- a) osoba v hmotnej núdzi a poberám dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi,
 - b) osoba s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - c) osamelý rodič, ktorý sa stará o nezaopatrené dieťa,
 - d) osoba, ktorá dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok.
- (žiadateľ označí podmienku, ktorú spĺňa)

Mimoriadna situácia bola vyhlásená (dátum vyhlásenia, čas vyhlásenia) a odvolaná bola (dátum odvolania, čas odvolania).

(podpis žiadateľa)

(žiadateľ k žiadosti priloží uvedené prílohy)

Prílohy:

1. Fotodokumentácia poškodenia obydlia a zariadenia mimoriadnou udalosťou
2. Výpis z listu vlastníctva
3. Kópia listu vlastníctva, kópia nájomnej zmluvy,
(alebo iný doklad, ktorým sa preukazuje užívacie právo k obydliu)

Upozornenie: Žiadosť spolu s prílohami sa predkladá obci, na ktorej území sa obydlie nachádza, do 30 dní od odvolania mimoriadnej situácie.

Právne normy, vykonávacie predpisy, používané pri riešení problematiky civilnej ochrany

- ❖ Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov
- ❖ Zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- ❖ Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov
- ❖ Zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov
- ❖ Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- ❖ Zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov

- ❖ Vyhláška MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 443/2007 Z. z.
- ❖ Vyhláška MV SR č. 599/2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výdavkoch na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu v znení neskorších predpisov
- ❖ Vyhláška MŽP SR č. 159/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhodnocovaní výdavkov na povodňové zabezpečovacie práce, povodňové záchranné práce a povodňových škôd
- ❖ https://www.minv.sk/?Zachranne_prace
- ❖ Dokumenty zverejňované odborom krízového riadenia OU Galanta.